

Deze drie lippenbalsems zijn volledig vrij van schadelijke stoffen:

APIVITA Bee Princess

KRUIDVAT Aardbeiengeur

KRUIDVAT Cherry Kiss

Foto's: Emmanuel Laurent

Lippenbalsem voor kinderen

Check het oliepeil

Lippenbalsem voor kinderen wordt al snel snoepgoed, met smaken zoals aardbei, cola en vanille. Maar daarmee krijgen de kinderen ook bestanddelen binnen die van minerale olie afkomstig zijn, en mogelijk schadelijk zijn. De meeste producten raden we ten stelligste af.

Ann Lievens en Paul Nies

Een zonnige, droge winterdag ... het kan erg mooi zijn, maar je lippen kunnen er ook flink door uitdrogen. Dit is zeker het geval bij je kind. Als zij of hij vervolgens aan de losse velletjes begint te prullen, laten de gevolgen zich raden. Om dit te vermijden bestaan er lippenbalsems voor kinderen. Die brengen een beschermend laagje aan op de lippen, zodat het vocht minder gemakkelijk kan ontsnappen en ze op die

manier de lippen hydrateren. Daarmee verschillen ze niet van de lipsticks voor volwassenen. De vraag is: is het nodig om lippenbalsem, speciaal voor kinderen, te verkopen? En is het verantwoord?

Cosmetica wordt snoep

Smaken en geuren als aardbei, cola, fanta, kers, vanille, "Chupa chups" (een soort lolly), namen als Disney Princess, Hello Kitty of Minions, sticks in de vorm

van een poppetje, een roze piramide of een cola-drinkbeker: het is bij de eerste oogopslag duidelijk dat de lippenbalsems in de smaak moeten vallen bij kinderen. Ook voor de kinderen die helemaal geen last hebben van beschadigde lippen: de balsems lijken meer snoep of speelgoed dan een functionele lipstick. Toch zijn het wel degelijk cosmetische producten en worden ze ook wettelijk als zodanig gezien. Ze moeten beantwoorden >

> aan de regels die op Europees niveau zijn opgesteld. Toch bevatten sommige van deze producten stoffen die lang niet zo onschuldig zijn. Eerst en vooral zijn er de verzadigde koolwaterstoffen (Mineral Oil Saturated Hydrocarbons of kortweg MOSH) en de aromatische koolwaterstoffen (Mineral Oil Aromatic Hydrocarbons of MOAH). Over deze stoffen is het fijne nog niet geweten, maar er zijn sterke vermoedens dat MOAH kankerverwekkend kunnen zijn en dat MOSH zich opstapelen in de organen en (goedaardige) gezwellen kunnen vormen in lymfeklieren, lever en milt. Daarnaast kunnen de lippenbalsems ook stoffen bevatten die allergische reacties uitlokken. Ook endocriene verstoorders, dit zijn chemische stoffen die op ons hormonale systeem kunnen inwerken, worden soms gebruikt.

Op zoek naar olie

Hoe weet je of er MOSH of MOAH in de lippenbalsem zitten? Dit staat niet uitdrukkelijk vermeld op de verpakking of in de ingrediëntenlijst. Maar bevat die lijst een van volgende bestanddelen, dan zit je met ingrediënten op basis van minerale olie en die kunnen MOSH en/of MOAH bevatten: cera microcristallina, (hydrogenated) microcrystalline wax, ceresin, ozokerite, paraffine (liquidum) of petrolatum. Of dit effectief zo is, moet worden gemeten in een labo. En dan? Net doordat er nog onduidelijkheid bestaat over de mogelijke gevolgen van beide stoffen, zijn er nog geen duidelijke Europese veiligheidsnormen voor lipsticks. Verschillende instanties, zoals Cosmetics Europe en de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA), deden al onderzoek. Doorgaans luidt de aanbeveling om producten met MOAH niet te gebruiken. Zit er MOSH in (met een koolstofverbinding C16 tot C35), maar blijft dit beperkt tot minder dan 10 %, dan kan dit door de beugel. MOSH en MOAH zijn overigens niet alleen terug te vinden in lippenbalsems, maar ook in bepaalde voedselverpakkingen en in andere cosmetica zoals gezichtscremes,

Bij drie producten van Lip Smacker vinden we minerale olie terug bij de ingrediënten. Ze bevatten geen MOAH, wel MOSH, maar binnen de afgesproken limieten. Iedereen mag ze gebruiken, al springen kinderen jonger dan 6 jaar er het best zuinig mee om.

body lotions, zonnecrème, deodorant ... Maar als deze producten op de huid worden aangebracht, kan dat geen kwaad voor onze gezondheid. Worden ze echter (overvloedig) op de lippen aangebracht en mogelijk zelfs ingeslikt, wat zeker het geval is met lippenbalsems met dergelijke zoete smaken, dan is dat risico er wel. Test Aankoop dringt daarom aan op duidelijke Europese normen en op meer onderzoek.

Slechts enkele aanraders

Wij hebben 21 lippenbalsems voor kinderen getest die in ons land op de markt zijn. Ze zijn te vinden in winkels als Kruidvat, Hema, H&M, Claire's, maar ook in de supermarkt.

Eerst het goede nieuws: drie balsems bevatten geen minerale olie en blijken na een meting in het labo dus ook geen MOSH of MOAH te bevatten. Het

Op de zwarte lijst

Deze vijftien producten bevatten bestanddelen op basis van minerale olie. In de eerste drie zijn er geen MOAH, maar het gehalte aan MOSH is wel hoog. De twaalf overige bevatten zowel MOSH als MOAH, en zijn dus mogelijk kankerverwekkend.

Alleen in Apivita
"Bee princess" en
"Cherry Kiss" en
"Aardbeiengeur"
van Kruidvat zit
geen minerale olie.

gaat om "Bee Princess" van Apivita en twee balsems van Kruidvat. Drie producten van Lip Smacker, die we kochten bij Claire's en bij Kruidvat, hebben we gedelibereerd omdat ze geen MOAH, maar wel MOSH bevatten. Het MOSH-gehalte ligt evenwel laag genoeg om ze niet te moeten uitsluiten. Deze producten zijn dus veilig, al geef je ze het best zo weinig mogelijk aan kinderen jonger dan 6 jaar. Zij gebruiken beter een lipstick zonder minerale olie. De overige vijftien lippenbalsems voor het jonge publiek krijgen van ons een "no go". Drie daarvan, van Blistex, The Body Shop en Miraculous, bevatten geen MOAH, maar wel een gehalte aan MOSH met koolstofverbinding C16 tot C35 dat hoger ligt dan 10 %. Twaalf andere bevatten zowel MOAH als MOSH. Hierbij vinden we onder meer de eerder geciteerde merken Disney Princess, Hello Kitty en Minions terug. Ook Labellino, de kleine versie van het bij volwassenen erg populaire merk Labello, verdient een plaats in de zwarte lijst. Twee producten, Blistex en Laino, bevatten stoffen die bekend staan als potentiële hormoonverstoorders.

Merken als Disney Princess en Hello Kitty zijn verre van onschuldig

Ook potentieel schadelijke balsems voor volwassenen

In oktober 2017 publiceerden we nog de resultaten van een test waarbij we 21 lippenbalsems voor volwassenen grondig analyseerden. Ook hier waren er 15 producten die schadelijke stoffen bevatten. We stuurden deze resultaten ook naar de FOD Volksgezondheid en gaven hierbij een gedetailleerde toelichting, maar kregen geen feedback over eventuele maatregelen. Uit een antwoord op een parlementaire vraag naar aanleiding van ons onderzoek blijkt nu wel dat minister van Volksgezondheid De Block aan de inspectie van haar

departement heeft gevraagd om de balsems extra te controleren. 5 producten die we toen groen licht gaven, zijn nog steeds verkrijgbaar in ons land: Caudalie, Hema Care, Lavera, Lush Rose Lollipop en Weleda Everon.

Cosmetica blijft cosmetica

Lippenbalsem voor het jeugdige volkje wordt dus vaak veeleer gezien als snoepgoed dan als een noodzakelijk verzorgingsproduct. Maar het blijft wel cosmetica. Als dan blijkt dat de meeste sticks, zowel voor kinderen als voor volwassenen, stoffen bevatten die potentieel schadelijk zijn voor de gezondheid, dan luiden wij de alarmbel. Wij stellen daarom het nut sterk in vraag van lippenbalsems die speciaal gericht zijn op kinderen. Als het echt nodig is, kunnen zij de producten voor volwassenen, zonder minerale olie, gebruiken. Wij richten ons nog eens tot de FOD Volksgezondheid, en hopen dat we nu wel een reactie zullen krijgen. ❤️

